

SZESNASTE POSIEDZENIA REGIONALNEJ SIECI TEMATYCZNEJ
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

12 sierpnia 2013 r.

Posiedzenie odbyło się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego na Placu Teatralnym 2 w sali 208 w dniu 12 sierpnia 2013 roku w godzinach: 10.00 – 13.00

W posiedzeniu uczestniczyło 21 osób:

- 12 członków RST, w tym 10 członków z prawem do głosowania,
- Dwóch ekspertów oceniających produkty finalne projektów innowacyjnych:
Pan **Dariusz Rutkowski** oraz Pani **Barbara Matysik**.
- Osoby reprezentujące beneficjentów składających produkty finalne do walidacji.

Lista osób, które wzięły udział w posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. Pod nieobecność Przewodniczącego Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Pana **Piotra Calbeckiego**, Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego funkcję związaną z przewodniczeniem obradom na podstawie upoważnienia nr OR-II-P.087.309.2013 pełniła Pani **Magdalena Bolewska** p.o. Kierownika Biura Strategii i Ewaluacji EFS.

Przewodnicząca przywitała zebranych członków RST oraz zaproszonych gości, a następnie przedstawił porządek obrad:

- *Prezentacja produktu finalnego projektu innowacyjnego Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.*
- *Prezentacja opinii eksperta oceniającego produkt finalny projektu innowacyjnego Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.*
- *Dyskusja oraz głosowanie nad Uchwałą nr 7/2013 w sprawie walidacji produktu finalnego projektu innowacyjnego Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.*

- *Prezentacja produktu finalnego projektu innowacyjnego Fundusz Pożyczkowy ES.*
- *Prezentacja opinii eksperta oceniającego produkt finalny projektu innowacyjnego Fundusz Pożyczkowy ES.*
- *Dyskusja oraz głosowanie nad Uchwałą nr 8/2013 w sprawie walidacji produktu finalnego projektu innowacyjnego Fundusz Pożyczkowy ES.*

Agenda spotkania stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu. Zgodnie z zatwierdzonym porządkiem obrad Pani Magdalena Bolewska poprosiła o zaprezentowanie produktu finalnego projektu innowacyjnego *Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej (MCAZ)*. Głos zabrała Pani **Mariola Karczewska**, kierownik projektu, która przedstawiła ogólne założenia przedsięwzięcia. Prezentacja stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu. Następnie głos zabrał Pan **dr Wojciech Knieć**, który przedstawił wnioski z ewaluacji zewnętrznej projektu. Prezentacja ta stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu wystąpienia Beneficjenta zaprezentowana została opinia ekspercka o wypracowanym produkcie finalnym. Opinię przedstawił Pan **Dariusz Rutkowski**. Prezentacja tego wystąpienia stanowi załącznik nr 4 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu obu prezentacji Pani **Magdalena Bolewska** poprosiła przedstawicieli Beneficjenta o ustosunkowanie się do opinii eksperckiej o projekcie.

- 1) Pani **Mariola Karczewska** (*Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego Partner*) odniosła się do wątpliwości eksperta związanych z kwestią rozumienia przez Beneficjenta przyjętego w produkcie finalnym sformułowania „*bezrobotne kobiety z obszarów wiejskich*” i tym samym wyjaśniła do kogo kierowany jest produkt. Wskazała jednocześnie, iż powyższy termin należy interpretować w odniesieniu do Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z powyższym interpretacja dotyczy jedynie bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Kierownik projektu dodała też, iż użycie tego określenia w produkcie finalnym było celowe. Opisywany model, nie jest bowiem skierowany do szerokiej grupy odbiorców, lecz ma służyć w małych środowiskach, gdzie są największe potrzeby. Pani Mariola Karczewska odpowiedziała również na pytanie dotyczące przeznaczenia produktu dla kobiet długotrwale bezrobotnych, wyjaśniając, że produkt nie jest skierowany wyłącznie do tej grupy kobiet, ale zaleceniem Beneficjenta jest, by stanowiły one ok. 70% grupy docelowej.

2) Pan **Przemysław Stefański** (*Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu*) potwierdził, że projekt jest skierowany wyłącznie do osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP), a nie odnosi się on do osób bezrobotnych niezarejestrowanych. Wspomniał również, iż kwestia opłacania przez PUP składki zdrowotnej dla osób zarejestrowanych przyczynia się długofalowo do zgłaszania się bezrobotnych osób z obszarów wiejskich, które mają możliwość zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy. Wyjaśnił również, iż do udziału w projekcie zostały wybrane osoby, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie korzystały z żadnej formy wsparcia, tak aby uniknąć „projektowych globetrotterów” – osób które cyklicznie uczestniczą w formach wsparcia oferowanego ze środków unijnych. Pan Przemysław Stefański podkreślił również, iż osoby zamieszkujące obszary wiejskie, jeśli wykazują minimalną chęć uzyskania wsparcia, mogą korzystać z wielu projektów upowszechnianych przez stowarzyszenia, Powiatowe Urzędy Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, a także inne organizacje. W związku z powyższym zamiarem Beneficjenta było wykluczenie z grupy docelowej wskazanych osób, jeśli do tej pory nie podjęły one żadnej aktywności zawodowej w wyniku udziału w zaproponowanych im formach wsparcia. Pan Przemysław Stefański zaznaczył, iż kluczem do sukcesu przygotowanego projektu jest m.in. nawiązana współpraca Powiatowego Urzędu Pracy z sołtysami. W tym przypadku bowiem, zadanie sołtysa polegałoby na wyborze osób zainteresowanych zmianą swojego życia, a które z powodu poważnego problemu społecznego nie mają możliwości podjęcia pracy. W swojej wypowiedzi Dyrektor PUP podkreślił znaczenie opracowania jakim jest przeprowadzona ewaluacja, które sporządził Pan dr Wojciech Kniec. Zgodnie z tym opracowaniem kobiety z obszarów wiejskich zostały podzielone na dwie grupy: takie, które potrzebują wsparcia oraz te, które go nie wymagają. W trakcie badania dostrzeżono, iż 3,5% kobiet z obszarów wiejskich z powodu życiowych problemów trudnych do rozwiązania chciało popełnić samobójstwo. Są to często problemy natury patologicznej i wynikające z subordynacji kulturowej, które nie są możliwe do przełamania na obszarach wiejskich. Ponadto Mobilne Centrum Aktywności Zawodowej nie ma pełnić roli pośrednictwa w formie wyjazdowej między bezrobotnym, a Powiatowym Urzędem Pracy. Takie

rozwiązania były już bowiem, stosowane wcześniej przez wiele urzędów i w ich efekcie bezrobotni zostali całkowicie odcięci od jakichkolwiek szkoleń i innych form wsparcia, które urzędy mogły zaproponować. Zamiast tego osoby te czekały na jednodniowy, dwudniowy przyjazd urzędników na tereny wiejskie, wyłącznie aby dopełnić formalności. Było to nazywane potwierdzeniem gotowości do pracy, natomiast zamierzeniem Beneficjenta jest aktywizowanie osób, które wykazują chęć otrzymania wsparcia stawiając się w urzędach pracy. Jako wartość dodaną opracowanego produktu finalnego należy potraktować fakt wyjazdu pracowników Urzędu Pracy do miejsca zamieszkania klientów. Jednocześnie jak dostrzegł Pan Przemysław Stefański animacja kulturowa w realizowanym projekcie przyniosła bardzo pozytywne rezultaty. Dyrektor PUP podkreślił, iż projekt dowiódł, że Urząd Pracy wraz z sołtysiem i bezrobotnymi kobietami mogą aktywnie i efektywnie działać. Co istotne, praktycznie wszystkie kobiety uczestniczące w projekcie uzyskiwały dochód, ponieważ podejmowały pracę „na czarno”. Celem działania Beneficjenta było przełamanie wśród potencjalnych odbiorców wizji, iż nadają się oni tylko do podejmowania wskazanej powyżej formy pracy. Beneficjent chciał pokazać, iż nie zawsze jest to ich wybór, ale warunkuje go sytuacja życiowa np. możliwość pracy w określonych godzinach, problemy z komunikacją, które występują często nawet z najbliższą wsią. Pan Przemysław Stefański wskazał, iż takie wsie jak np. Lipie czy Wierzbiczany, są praktycznie odcięte od świata, ponieważ nie ma z nimi połączeń autobusowych. W związku z tym kobiety zamieszkujące wskazane miejsca muszą pokonać wiele trudności, by móc gdziekolwiek dojechać. Dyrektor PUP wskazał, iż MCAZ przyczyniło się do wsparcia środowiska lokalnego. Według Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu istnieją już na tym etapie pozytywne opinie na temat przedsięwzięcia, ponieważ osoby na terenach wiejskich wskazują, iż przedstawiane przez MCAZ oferty są sprawdzone i efektywne. MCAZ choć jest produktem nowym cieszy się już zaufaniem społecznym. Dodatkowo MCAZ może również w partnerstwie z innymi organami organizować takie elementy jak targi pracy czy targi edukacyjne, a ponadto pod szyldem projektu innowacyjnego pojawiła się możliwość zorganizowania animacji lokalnej. Co więcej liderki klubu pracy oraz doradcy zawodowi, którzy angażowali się w pracę w projekcie, w pełni

się w tym realizowali. Wybrane zostały osoby naprawdę oddane pracy w projekcie, które w ramach ustawy o promocji zatrudnienia nie mogły wcześniej prowadzić takich działań. W działalność podjętą przez Beneficjenta zaangażowały się także samorządy lokalne, a rada społeczna bardzo prężnie działała umożliwiając odpowiedni i bardzo staranny dobór uczestników projektu. Należy podkreślić, iż sukces projektu był możliwy dzięki współpracy wielu osób i środowisk.

- 3) Pan **Dariusz Rutkowski** zwrócił uwagę, iż jego przedmówcy potwierdzają to wszystko, co zostało przedstawione w jego opinii. Wyjaśnił, że zastrzeżenia w jego ocenie nie dotyczą rozwiązań, które zostały ustalone na etapie negocjacji oraz akceptacji strategii wdrażania projektu. Zadał ponownie pytanie czy model dotyczy tylko osób, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie korzystały ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej lub innych źródeł. Zaznaczył również, że kwestię tę podnosi na posiedzeniu RST ponieważ celem spotkania jest zdecydowanie o walidacji produktu celem skutecznego upowszechniania i włączania go do głównego nurtu polityki. Pan Dariusz Rutkowski zauważył, że Beneficjent wybrał najtrudniejszą grupę docelową i jest to zasadne, gdyż właśnie do takich grup powinny być kierowane środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. W dalszej kolejności ekspert ponowił pytanie czy produkt przeznaczony jest tylko dla osób długotrwale bezrobotnych. Zaznaczył, że chodzi o doprecyzowanie do jakiej grupy osób model jest skierowany. Ekspert wskazał jednocześnie, że nie ma na celu oceny projektu, ani jego strategii wdrażania, ponieważ zostało to już wykonane. Na obecnym etapie realizacji projektu ważne jest upowszechnianie informacji o wypracowanym modelu wśród potencjalnych użytkowników i odbiorców. Jest to o tyle istotne, iż w najbliższym czasie w innym Powiatowym Urzędzie Pracy, który nie brał udziału w projekcie mogą pojawić się wątpliwości podczas stosowania przyjętego modelu m.in. z zakresu możliwości zastosowania rozwiązania do innych osób bezrobotnych. Pan Dariusz Rutkowski dodał, iż być może Beneficjent przeprowadził badania, które odpowiadają na postawione przez niego pytanie. Jednocześnie zwrócił uwagę, iż część z informacji podanych na spotkaniu przez Beneficjenta nie zostało zawarte w opisie produktu finalnego, mianowicie m.in. iż produkt skierowany jest do kobiet długotrwale bezrobotnych

zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy posiadających status osoby bezrobotnej.

- 4) Pani **Mariola Karczewska** wyjaśniła, iż mówiąc o kobietach długotrwale bezrobotnych w projekcie powoływano się na definicję osoby bezrobotnej wg. Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- 5) Pan **Dariusz Rutkowski** podkreślił, że po dzisiejszej decyzji RST Beneficjent będzie upowszechniać wypracowany model oraz włączać go do głównego nurtu polityki i na tym kończy się jego działalność w związku z projektem. Produkt ma natomiast wyjść poza salę spotkania, ale to czy produkt wyjdzie poza granice województwa kujawsko-pomorskiego jest kwestią polityki Beneficjentów. Problemem głównym jest jednak to, że osoby do których trafi produkt powinny otrzymać jasny, prosty przekaz w jaki sposób mają go stosować np. starosta innego powiatu powinien sięgnąć do fiszki, która składa się z ok. 7-8 stron i przekonać się do kogo projekt jest kierowany. W opisie produktu finalnego nie ma informacji, iż produkt jest kierowany do osób długotrwale bezrobotnych. Pan Dariusz Rutkowski dodał, iż absolutnie nie neguje on procesu testowania przeprowadzonego przez Beneficjenta i nie stawia zarzutu dotyczącego liczby osób długotrwale bezrobotnych. Ekspert ponowił jednak pytanie do kogo skierowany jest omawiany model. Zaznaczył, że w opisie produktu finalnego powinno pojawić się jednoznaczne stwierdzenie w tym zakresie.
- 6) Pan **Artur Janas** (*Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu*) wyjaśnił, iż z jego punktu widzenia oczywiste jest, iż model skierowany został do osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z obszarów wiejskich. Dyrektor WUP podniósł kwestię kosztów publicznych realizacji tego projektu. Dodał ponadto, iż model dostosowany jest do potrzeb Publicznych Służb Zatrudnienia w Powiatowych Urzędach Pracy. Natomiast to, że można go adaptować na potrzeby różnych innych instytucji jest oczywiste. Pan Artur Janas zauważył, że w kwestii problemu jakim jest bezrobocie nie uzyskano nigdy zadawalających rozstrzygnięć, a model indywidualnego podejścia do klienta nie jest prostą sprawą, bowiem wiąże się z nim konieczność poniesienia dużych kosztów. W związku z tym, wprowadzenie diskutowanych zmian do głównego nurtu polityki jest zależne od możliwości finansowych i organizacyjnych

poszczególnych starostw powiatowych. W gruncie rzeczy jest to zwiększenie kosztów administracyjnych dostarczania pomocy. Pan Artur Janas zwrócił uwagę, iż projekt ten pokazał, że każde ludzkie podejście, zbliżenie się do klienta jest skuteczne. Problem przeciwdziałania zjawisku bezrobocia jest natomiast kosztowny, a instytucje za niego odpowiedzialne działają w oparciu o dostępne im pieniądze publiczne. W związku z tym najbardziej prawdopodobny rozwój sytuacji będzie taki, że w pewnych Powiatowych Urzędach Pracy będzie można zastosować dyskutowany model i wyłonić osoby najbardziej potrzebujące tej formy wsparcia. Dyrektor WUP odniósł się też do sytuacji grup biernych zawodowo. Wyraził też nadzieję, że część Powiatowych Urzędów Pracy zaadaptuje omawiane rozwiązanie.

- 7) Pani **Magdalena Bolewska** zapytała, czy wydelegowanie pracowników urzędów pracy na zewnątrz, nie będzie powodowało dodatkowych trudności w codziennych pracach poszczególnych urzędów oraz poprosiła o doprecyzowanie jak kwestia ta wyglądała na etapie realizacji projektu.
- 8) Pan **Przemysław Stefański** wyjaśnił, że cały czas boryka się z problemem ograniczenia zatrudnienia wśród pracowników w Powiatowym Urzędzie Pracy. Ograniczone środki na utrzymanie urzędu powodują bowiem m.in., iż nie ma możliwości zapłacenia pracownikom za nadgodzinny i odbierają to oni w formie wolnych dni. Dyrektor PUP dodał również, że pomimo konieczności zmiany lidera Klubu Pracy w trakcie realizacji projektu udało się utrzymać dobry kontakt z grupami kobiet biorącymi udział w projekcie. Pan Przemysław Stefański stwierdził, że ważne jest, aby oddelegować do tego typu projektu osoby zaangażowane i przekonane co do efektywności prowadzonych działań.
- 9) Pan **Artur Janas** dodał, że projekt zaczął się 2 lata temu, a to czy zostanie on rozpowszechniony na dużą skalę tak naprawdę zależy wyłącznie od sytuacji starostw powiatowych, ponieważ pochodną kondycji starostw jest m.in. kondycja Powiatowych Urzędów Pracy. Po nowelizacji Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ma być wprowadzone bardziej indywidualne podejście do klienta Publicznych Służb Zatrudnienia. Jednocześnie powstaje pytanie czy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oszacowano wzrost pracochłonności w PUP po wprowadzeniu tej nowelizacji. Kwestia ta jest istotną, ponieważ wzrost

pracochłonności spowoduje, konieczność zwiększenia zatrudnienia. W efekcie mogą pojawić się problemy z wdrożeniem wypracowanego w projekcie rozwiązania. Powiatowe Urzędy Pracy zamiast przyjmować pracowników będą musiały ich zwalniać. W tej sytuacji Urząd Pracy będzie mógł wypełniać tylko swoje podstawowe obowiązki związane z obsługą formalną klientów, ponieważ na nic innego nie wystarczy środków.

- 10) Pani **Magdalena Bolewska** zwróciła uwagę na kwestię wysokiej skuteczności produktu. Zauważyła, że kilkanaście kobiet, uczestniczek projektu znalazło pracę, a dwie założyły własną działalność gospodarczą. W związku z powyższym w odniesieniu do kobiet zatrudnionych przez pracodawców w trakcie realizacji projektu pojawia się pytanie dotyczące formy ich zatrudnienia. Czy zawarte umowy mogą wpłynąć faktycznie na zniwelowanie bezrobocia długotrwałego czy też umowy te zawarto na krótki okres czasu, który będzie wyłącznie elementem uzupełniającym.
- 11) Pani **Mariola Karczewska** wyjaśniła, że były to różne formy zatrudnienia m.in. umowy o pracę, czy umowy na okres przejściowy.
- 12) Pan **Przemysław Stefański** wskazał, że bardzo ważne jest, aby w projekcie uczestniczyło bardzo wielu partnerów z różnych środowisk. Dyrektor PUP zwrócił również uwagę, iż uczestniczki projektu samodzielnie zorganizowały część działań, które przygotowały podejmując współpracę z okolicznymi organizacjami, np.: Stowarzyszenie Warzynek czy Dom Pomocy Społecznej. W efekcie podjęcia takich działań nastąpiła integracja różnych środowisk, które do tej pory niekoniecznie współpracowały, a dzięki podjętym pracom niektóre z uczestniczek projektu uzyskały zatrudnienie np. w Domu Pomocy Społecznej, ponieważ zostało zauważone, że doskonale radzą sobie z opieką nad osobami niepełnosprawnymi.
- 13) Pan **Artur Janas** poruszył problem bezrobocia wśród osób powyżej pięćdziesiątego roku życia. Zwrócił uwagę, że zwiększenie zatrudnienia osób w tym wieku spowoduje zablokowanie wejścia na rynek pracy ludzi młodych. Podobny dylemat dotyczy bezrobocia na wsi. Utrzymuje się ono na niezmiennym poziomie sztywno od 10 lat (obecnie jest zarejestrowanych około 60 tys. osób bezrobotnych na obszarach wiejskich), mimo że jest podejmowanych wiele działań, aby przeciwdziałać temu zjawisku. Dyrektor WUP

wskazał, że gdyby uruchomić mechanizmy mające zmniejszyć bezrobocie ukryte na wsi (czyli wśród osób płacących składki do KRUS) mogłoby się okazać, że jest to niekoniecznie dobre rozwiązanie. Nie wiadomo bowiem, czy osoba, która opuściłaby gospodarstwo rolne znajdzie pracę poza rolnictwem.

- 14) Pani **Małgorzata Kowalska** (CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne) pogratulowała realizatorom projektu Mobilne Centrum Aktywności Zawodowej skuteczności w działaniu. Podkreśliła, że „ludzkie podejście”, „zbliżenie do człowieka” ma lepsze efekty niż stereotypowa praca urzędnika. Zauważyła, że aktywizacja bezrobotnego w PUP wymaga kwoty ok. 6 tysięcy zł, natomiast w odniesieniu do MCAZ wynosi ok. 3 tysiące, przy czym efektywność zatrudnieniowa to niemal 40% w przedmiotowym projekcie. Jest to na pewno projekt warty realizacji. Pani Małgorzata Kowalska podniosła również kwestię podniesioną przez eksperta, aby w fiszce informacyjnej o projekcie znalazła się wzmianka o tym komu ma służyć produkt i kto może go realizować. Przedstawicielka CISTOR odniosła się również do faktu wykorzystania **produktu finalnego** przez Publiczne Służby Zatrudnienia dodając jednocześnie, że można zauważyć wiele więcej potencjalnych realizatorów tego typu projektów. Wypracowany w projekcie podręcznik może też służyć Niepublicznym Służbom Zatrudnienia, a także organizacjom pozarządowym, Centrom Integracji Społecznej czy klubom integracji. Pani Małgorzata Kowalska zaznaczyła, że grupa potencjalnych odbiorców przygotowanego podręcznika jest dość szeroka.
- 15) Pani **Mariola Karczewska** wyjaśniła, że z opracowanego pomysłu i podręcznika może korzystać wiele podmiotów i instytucji pracujących w podobnych środowiskach. Natomiast standardowa ścieżka realizacji projektu wymaga możliwości finansowych i organizacyjnych jakie posiadają Publiczne Służby Zatrudnienia. Jednakże wypracowana metoda może stanowić inspirację i pomoc w działaniu również dla innych podmiotów.
- 16) Pan **Andrzej Siemianowski** (*Kujawsko-Pomorski Wicekurator Oświaty*) zwrócił uwagę, iż projekt oraz jego produkt mają dużą wartość dla regionu. Dodał, że omawiane środowisko jest z jednej strony zaniedbywane, a z drugiej z własnej winy niechętnie do działania. Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej daje szansę na zmianę tej sytuacji. Wicekurator Oświaty wyraził przypuszczenie,

iż przy takiej skuteczności, jaka została pokazana w projekcie, szybko mogłoby dojść do zniknięcia „szarej strefy” w obrębie rynku pracy. Pan Andrzej Siemianowski stwierdził, że cenną rzeczą, na którą warto zwrócić uwagę jest utworzone szerokiego partnerstwa na rzecz aktywizacji. Istotną rolę, z punktu widzenia prawa, stanowi rozróżnianie pojęć „długotrwale bezrobotny” i „niedługotrwale bezrobotny”, ale najważniejsze jest to, iż rozwiązanie trafia do osób autentycznie bezrobotnych chcących skorzystać z tego, co proponuje PO KL. Pan Andrzej Siemianowski zauważył również, iż trudno jest wspierać osoby, które nie chcą zmienić swojej sytuacji życiowej. Dodał ponadto, że środowiska kobiet wiejskich, ale również mężczyzn z małych miejscowości stanowią pole do działania dla inicjatyw w ramach PO KL. Omawiany projekt jest przykładem takiej właśnie istotnej inicjatywy.

- 17) Pan **Przemysław Stefański** podniósł kwestię finansową omawianego przedsięwzięcia. Odniósł się do wypowiedzi Pani Małgorzaty Kowalskiej, która wskazała, że Stowarzyszenie „Partner” przeznaczyło na realizację swojego projektu mniejszą kwotę niż wykorzystaliby na osiągnięcie takiego samego celu Urząd Pracy. Dyrektor PUP zwrócił uwagę, iż Urząd Pracy w tych działaniach już uczestniczył. Wspierano osoby, które miały problem z zatrudnieniem i chciały współpracować w ramach projektu. Kwota 5 tysięcy zł jest przekazywana przez PUP na rzecz osób, które zgłaszają się po stypendia szkoleniowe. Jednak dopiero na końcu realizacji szkolenia okazuje się czy dana osoba chciała się szkolić, czy zależało jej wyłącznie na uzyskaniu stypendium szkoleniowego. Zdarzają się też tacy uczestnicy projektów szkoleniowych, którzy po zakończeniu szkolenia nie chcą iść na staż, bo liczą, że pójdą na kolejne szkolenie i dostaną ponownie stypendium szkoleniowe. Co warto podkreślić koszty związane z przerwaniem takich szkoleń są bardzo wysokie. Pan Przemysław Stefański dodał, że omawiany projekt, obejmował osoby, które ze względu na sytuację społeczną nie mogły podjąć pracy, tymczasem realizacja projektu umożliwiła im to w stopniu znacznym. Dyrektor PUP zwrócił również uwagę, że urzędnicy uczestniczyli w przygotowywaniu Modelu Mobilnego Centrum Aktywności Zawodowej.
- 18) Pani **Magdalena Bolewska** podziękowała za wszystkie głosy w dyskusji i po upewnieniu się, że nie ma żadnej innej kwestii problemowej do poruszenia

zaproponowała przyjęcie uchwały o pozytywnej walidacji produktu z wprowadzeniem uwag, które zostały wskazane przez eksperta oraz poruszone w czasie dyskusji. Pani Magdalena Bolewska dodała, że w związku z brakiem kworum niezbędnego do podjęcia decyzji przez RST Uchwała 7/2013 zostanie przygotowana i wysłana do członków RST w najbliższych dniach. Zostanie też przyjęta standardowa forma procedowania nad uchwałą w trybie obiegowym.

Po przerwie kontynuowano obrady. Przewodnicząca poprosiła o zaprezentowanie drugiego produktu finalnego poddawanego walidacji na posiedzeniu. Głos zabrała Pani **Aleksandra Kwiatkowska** konsultant merytoryczny, przedstawiciel lidera projektu: CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne. W prezentacji uczestniczył również: Pan **Piotr Rybiński** konsultant ds. produktu, reprezentujący Partnera: Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy.. Prezentacja stanowi załącznik nr 5 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu prezentacji Beneficjenta głos zabrał ekspert opiniujący produkt finalny, Pani **Barbara Matysik**. Prezentacja opinii eksperta stanowi załącznik nr 6 do niniejszego protokołu. Po wysłuchaniu obu wystąpień rozpoczęła się dyskusja:

- 1) Pani **Magdalena Bolewska** podniosła kwestię punktów konsultacyjnych w projekcie innowacyjnym *Fundusz Pożyczkowy ES*. Zauważyła, iż w trakcie realizacji projektu, to stowarzyszenie pełniło tą niezwykle ważną funkcję. Jednocześnie poprosiła o określenie przez Beneficjenta ewentualnej możliwości czy zapotrzebowania zewnętrznych partnerów, którzy mieliby zajmować się doradztwem po zakończeniu realizacji projektu.
- 2) Pani **Małgorzata Kowalska** wyjaśniła, że założeniem projektu było by funkcję tą w późniejszym okresie pełniły instytucje do tego celu specjalnie powołane tj. Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej lub Inkubatory Przedsiębiorczości Społecznej, co stanowi ich regulaminowe działanie. Dodała, że w ramach projektu ogólnopolskiego na rzecz Ekonomii Społecznej zostali wykształceni doradcy ekonomiczni, czyli osoby, które w Ośrodkach Pomocy Społecznej mają pełnić właśnie rolę doradcy.
- 3) Pani **Magdalena Bolewska** zwróciła uwagę, iż z dokumentów projektowych wynika, że upowszechnianie produktu będzie odbywało się jedynie w województwie kujawsko-pomorskim. Zadała pytanie o planowane działania upowszechniające na szczeblu centralnym.
- 4) Pani **Małgorzata Kowalska** wskazała, iż w tym zakresie obecnie planowane są spotkania dla Funduszy Pożyczkowych w całej Polsce, tak aby wyjść także poza

- region z upowszechnianiem produktu finalnego. Ponadto dokumentacja związana z produktem będzie wysyłana drogą listową lub elektroniczną do instytucji, które de facto mogłyby z niego skorzystać.
- 5) Pani **Magdalena Bolewska** poprosiła Beneficjenta o odniesienie się do kwestii potencjalnego zainteresowania produktem wśród jednostek samorządu terytorialnego.
 - 6) Pani **Małgorzata Kowalska** wyjaśniła, iż do momentu walidowania i testowania produktu nie orientowano się w tej kwestii, ponieważ nie wiadomo było jakie będą efekty testowania produktu. Informacje takie CISTOR uzyska dopiero po zwalidowaniu produktu. Jednak w regionie jest już jedna jednostka sektora publicznego, która udziela swoim organizacjom lokalnym pożyczek. Pani Małgorzata Kowalska wyraziła też nadzieję, że znajdzie się więcej takich JST nie tylko w regionie. Wyjaśniła, że produkt dostosowany jest do funkcjonujących w tej chwili funduszy, tak aby rozszerzyły swoje możliwości produktowe. Zauważyła również, że nie ma konieczności tworzenia nowych jednostek na potrzeby pożyczek dla sektora Ekonomii Społecznej w regionie
 - 7) Pani **Magdalena Bolewska** zadała pytanie o możliwość całkowicie bezkosztowego wdrożenia produktu finalnego..
 - 8) Pani **Małgorzata Kowalska** potwierdziła, że jest on gotowy do wdrożenia bezkosztowo w miejscach gdzie już funkcjonuje fundusz pożyczkowy lub poręczeniowy. Jeżeli z projektu chciałyby skorzystać inne jednostki sektora finansów publicznych, to musiałby ponieść własne koszty. Pani Małgorzata Kowalska dodała również, że CISTOR nie jest w mocy oszacować kosztów wdrożenia opracowanych procedur, bowiem żadne z podejmowanych w projekcie działań nie były ukierunkowane na ten cel. Natomiast same korzyści obu stron opisane zostały w strategii. Przedstawicielka CISTOR podkreśliła, iż w projekcie nie było możliwości uszczegółowić tej kwestii, ponieważ produkt jest opracowaniem czysto proceduralnym. Pani Małgorzata Kowalska zwróciła uwagę, iż zostanie przygotowana publikacja produktu finalnego diskutowanego projektu. We wstępie do tego opracowania zostanie podana informacja do kogo produkt jest skierowany.
 - 9) Pani **Magdalena Bolewska** zwróciła uwagę, że warto umieścić najważniejsze informacje w fiszce projektowej ponieważ wiele osób nie zapoznaje się z projektami czytając całość dokumentacji. Ważne jest, aby w opisie produktu lub

fiszce podać najważniejsze informacje na temat wdrażania wypracowanego rozwiązania.

- 10) Pani **Malgorzata Kowalska** wyjaśniła, że zostaną przygotowane informacje dla Krajowej Instytucji Wspomagającej (opis produktu) i będą one również zawarte we wstępie do publikacji.
- 11) Pan **Przemysław Woliński** (Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy) wskazał, że projekt jest innowacyjnym przedsięwzięciem w skali całego kraju. Zauważył, że jedynie trzy podmioty w Polsce zajmują się finansowaniem Ekonomii Społecznej. Pierwszy to bank Gospodarstwa Krajowego, który udziela pożyczek dla tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą. Podobny projekt innowacyjny realizowany jest również w województwie dolnośląskim. Jednakże przy jego realizacji popełniono wiele błędów. Trzecim projektem jest projekt przygotowany przez CISTOR, który z punktu widzenia kosztów jest gotowy do wdrożenia dla instytucji już działających i mających kapitał do udzielania pożyczek. Stwierdził również, że jest to dobry czas na wprowadzanie tego typu produktu oraz, że będzie się on cieszył zainteresowaniem wśród funduszy zrzeszonych w Polskim Związku Funduszy Pożyczkowych. Pan Przemysław Woliński dodał, że w dniu dzisiejszym otrzymał informację z instytucji z Zielonej Góry, która wyraziła zainteresowanie wdrażaniem opracowanych procedur, by móc udzielać pożyczek podmiotom Ekonomii Społecznej. Zwrócił również uwagę, że Województwo Kujawsko-Pomorskie jest małym województwem, w którym funkcjonują jedynie dwa Fundusze pożyczkowe, więc nie można spodziewać się, że więcej niż dwa fundusze wdrożą ten projekt. Wskazał również, że będą podejmowane próby, by zachęcić drugi z funduszy do wdrożenia procedur poręczeniowych dla ekonomii społecznej. Ponadto jeden z funduszy regionalnych zadeklarował już, że wdroży procedury wypracowane w projekcie. Pan Przemysław Woliński wyraził także nadzieję, że uda się z sukcesem zrealizować etap upowszechniania produktu.

Zebrani członkowie RST nie zgłosili innych pytań i wątpliwości, w związku z powyższym na tym zakończyła się dyskusja. Przewodnicząca zaproponowała głosowanie nad Uchwałą nr 8/2013 w sprawie pozytywnej walidacji produktu finalnego projektu innowacyjnego *Fundusz pożyczkowy ES* wraz z warunkami, zawierającymi kwestie wymagające wyjaśnienia i doprecyzowania, które zostały poruszone na posiedzeniu. Zgodnie z Regulaminem RST Przewodnicząca podkreśliła, iż Uchwała 8/2013 zostanie przygotowana

i przekazana do członków RST, którzy będą mogli wnieść swoje uwagi do przesłanego materiału. Pani Magdalena Bolewska podziękowała zebranych za udział w posiedzeniu i głosy w dyskusji. Na tym zakończono obrady.

2 up. Pzewodniczącego RST
p.o. Kierownika
Biura Strategii i Ewaluacji EFS
Bolewska (1)
Magdalena Bolewska

